МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра зарубіжної преси та інформації

"**ЗАТВЕРДЖУЮ**"

Декан факультету журналістики
Проф. КРУПСЬКИЙ І. В.
"31" серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЖУРНАЛІСТСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ»

освітній рівень – перший (бакалаврський)
галузь знань – 06 – Журналістика,
спеціальність – 061 – Журналістика
спеціалізація -
освітня програма – ОПП «Журналістика»
Факультет – журналістики

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Журналістська майстерність»** для студентів спеціальності 061 Журналістика.

Розробники:
М. Г. ЖИТАРЮК, завідувач кафедри зарубіжної преси та інформації, доктор наук із соціальних комунікацій, професор;
А. П. МЕЛЬНИК, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації, кандидат наук із соціальних комунікацій
Ю. І. МЕЛЬНИК, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації, кандидат наук із соціальних комунікацій

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри зарубіжної преси та інформації

Протокол від “31” серпня 2022 року № 2

Завідувач кафедри зарубіжної преси та інформації – проф. ЖИТАРЮК М. Г.

© М. Г. Житарюк,
А. П. Мельник,
Ю. І. Мельник, 2022 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни "ЖУРНАЛІСТСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ")

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма здобуття освіти</td><td>заочна форма здобуття освіти</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 8,5:
5-й сем. – 2
6-й сем. – 2,5
7-й сем. – 2,5
8-й сем. – 1,5</td><td>Галузь знань
06 – «Журналістика»</td><td colspan="2" rowspan="2">За вибором</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Модулів – 2</td><td rowspan="4">Освітній рівень:
Перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 4</td><td>3-й
4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td></td><td>5-й
6-й
7-й,
8-й</td><td>7-й
8-й</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 255</td><td rowspan="11">Спеціальність:
061 – «Журналістика»</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин для денної форми здобуття освіти :
аудиторних – 2/2/4/4
самостійної роботи студента – 2/2,5/0,9/0,1</td><td>Не передбачено</td><td>Не передбачено</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>Не передбачено</td><td>Не передбачено</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>172 год. (усього):
32 год. (5-й сем.)
32 год. (6-й сем.)
64 год. (7-й сем.)
44 год. (8-й сем.)</td><td>36 год. усього:
18 год. (7-й сем.)
18 год. (8-й сем.)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>83 год. (усього):
28 год. (5-й сем.)
43 год. (6-й сем.)
11 год. (7-й сем.)
1 год. (8-й сем.)</td><td>219 год. усього:
111 год. (7-й сем.)
108 год. (8-й сем.)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
тематична добірка на міжнародну тематику;
інформаційні та аналітичні власні матеріали</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td>Залік (6, 7, 8 сем.)</td><td></td></tr>
</table>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):
на денній формі здобуття освіти – 67% аудиторних, 33 % – самостійна робота;
на заочній формі здобуття освіти – 14% аудиторних, 86% – самостійна робота.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу „Журналістська майстерність" як творчої навчальної дисципліни, що розрахована на роботу з невеликими лабораторними підгрупами у вигляді майстер-класів, - поглиблене вивчення журналістських жанрів та форм, опанування методики підготовки матеріалів у друкованих ЗМІ, на радіо і телебаченні в контексті врахування і відстоювання авторської позиції, що базується на принципах україноцентризму, патріотизму, ідейності, неупередженості, збалансованості, доцільності, деонтології та ґрунтується на достовірності та аргументованості відповідно до традицій української і світової журналістики.

Завдання дисципліни полягає в тому, щоби студенти факультету журналістики стали висококваліфікованими фахівцями у сфері мас-медіа (як українській, так і зарубіжній), яким завжди притаманна моральна відповідальність за Слово, які гідні вважатися не лише літописцями сучасності, а й творцями порядку денного.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК07. Здатність працювати в команді.
ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції (СК):

СК03. Здатність створювати медіапродукт.
СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.
СК07. Здатність аналізувати світові та українські суспільно-політичні процеси у контексті сучасної журналістики.
СК08. Здатність орієнтуватись в інформаційних потоках і джерелах нових медій, а також формувати інформаційні бази в інтернет-просторі та керувати інформацією в різноманітних соціальних мережах.

Програмні результати навчання:

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел
ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань
ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.
ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег
ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою
ПР12. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну
ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення
ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційний ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва
ПР19. Аналізувати світові та українські суспільно-політичні процеси та готувати міжнародні новини у пресі, на радіо, телебаченні та в нових медіа.
ПР22. Використовувати знання і розуміння соціальних, етичних, економічних аспектів, вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії і пожежної безпеки у виробничій та професійній діяльності.

Об'єктом вивчення дисципліни є роль і місце журналістської майстерності у журналістському процесі загалом.

Предмет навчальної дисципліни – журналістська майстерність (за аналізованими публічними прикладами та студентська журналістська творчість) як вища форма фаховості журналіста; складові журналістської майстерності у цілісному редакційному процесі під час створення і розповсюдження масового інформаційного продукту.

Завдання дисципліни полягає в тому, щоби студенти факультету журналістики стали висококваліфікованими фахівцями у сфері мас-медіа (як українській, так і зарубіжній), яким завжди притаманна моральна відповідальність за Слово, які гідні вважатися не лише літописцями сучасності, а й творцями порядку денного.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „ЖУРНАЛІСТСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ"

3 КУРС, 5 СЕМЕСТР

Модуль №1
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №1. ІНДИВІДУАЛЬНА ІНФОРМАЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА

Тема 1
АВТОРСЬКИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ МАТЕРІАЛ
Модуль №1 (5-й семестр)
Змістовий модуль №1.
ІНДИВІДУАЛЬНА ІНФОРМАЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА
Лабораторні заняття

Тема 1. Заняття 1-2. **Підготувати до друку авторський інформаційний матеріал на основі опрацювання міжнародної тематики і проблематики у вигляді опублікованого тексту**

Зміст, мета і завдання заняття:

Викладач роздає студентам публікації на міжнародну тематику і просить на занятті написати інформаційний матеріал з метою подальшого озвучення, обговорення і підготовки висновків, пропозицій та рекомендацій щодо поліпшення авторської журналістської майстерності.

Методики занять у модулі:

а) брейнстормінг,
б) робота в малих групах,
в) кероване обговорення,
г) рольові та ділові ігри,
д) міні-лекції,
е) оперативна оцінка фактів і дій („галерея думок”),
є) створення схем, символів, діаграм,
ж) навчаючи – навчаюсь.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити лекційний матеріал до курсу „Теорія і практика журналістики” – частину „Інформаційні жанри”.

Тема 2. Заняття 3-4. **Інформаційний матеріал в умовах редакційної співтворчості. Універсальний підхід. Підготувати до друку редакційний інформаційний матеріал на основі опрацювання міжнародної тематики і проблематики у вигляді опублікованого тексту.**

Зміст, мета і завдання заняття:

Викладач дає студентам публікацію на міжнародну тематику і просить на занятті написати інформаційний матеріал з метою подальшого озвучення, обговорення і підготовки висновків, пропозицій та рекомендацій щодо поліпшення журналістської майстерності в контексті змістового наповнення номера. Застосовується універсальний підхід – для регіонального або центрального суспільно-політичного щоденника.

Форми занять у модулі:

а) рольова гра „редакційна колегія”,
б) рольова гра „експертиза”,
в) ділова гра „Дебати”.

Структура лабораторних занять 3, 4:

1. Поділ аудиторії на дві групи (по 2-3 особи) (3 хв.).

2. Вручення кожній групі одного і того ж тексту (до 1000 знаків) (підбирається окремо на кожне заняття за принципом значущості і важливості проблематики).

3. Формулювання завдань:

а) написати інформаційний матеріал на задану тематику (20 хв.);
б) відредагувати матеріал (2 хв.)
в) підібрати рубрику (2 хв.);
г) визначити, тобто назвати, сторінку (2 хв.);
д) озвучити „продукти” (2 по 2 хв. – 4 хв.).

4. Вибрати з-поміж студентів: а) редактора, б) фахового експерта, в) читача. (2 хв.) і запропонувати їм, по-перше, визначити кращий інформаційний матеріал, тобто встановити рейтинг, по-друге, проаналізувати текст колег (опонентів) – (2 по 5 хв. на групу).

5. Підбити підсумки (брейнстормінг) за моделлю: а) що вдалося? б) що не вдалося? в) невикористані ресурси (мова, стиль, композиція, інформаційний запит тощо) (10 хв.).

6. Підсумкова міні-лекція, що включає, залежно від тексту аналізу і ходу заняття, оперативну оцінку фактів, дій учасників, створення схем, символів, діаграм, малюнків, підбиття підсумків заняття і формулювання висновків, пропозицій та рекомендацій викладача щодо поліпшення журналістської майстерності в контексті змістового наповнення номера і визначення завдань на наступне заняття (15-20 хв.)

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.

2. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика.
3. Повторити лекційний матеріал до курсу „Теорія і практика журналістики" – частину „Інформаційні жанри".
4. Опрацювати запропоновану викладачем публікацію.

Тема 3. Заняття 5. **Аналіз студентських інформаційних повідомлень. Аналіз поданих до друку (рукописів) індивідуальних (студентських) інформаційних матеріалів за попередній місяць**

Зміст, мета і завдання заняття:

Ознайомитись із журналістською інформаційною творчістю студентів у вигляді рукописів і застосувати маркери аналізу (своєчасність, достовірність, перевірка фактів, важливість, неупередженість, збалансованість, аргументованість, логічна вмотивованість, мовно-стилістичний стандарт), з метою поліпшення авторської журналістської майстерності.

Структура лабораторних занять:

1. Зачитування студентських текстів.
2. Студентський аналіз.
3. Рекомендації викладача.
4. Визначення проблемно-тематичного спектру завдань для підготовки нових студентських текстів.

Модуль 1
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №2
РЕДАКЦІЙНА ІНФОРМАЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА. ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПІДХІД

Тема 4. **Підготовка до друку редакційних інформаційних матеріалів**

Заняття 6. **Підготувати до друку редакційний інформаційний матеріал на основі опрацювання міжнародної тематики і проблематики у вигляді опублікованого тексту. Спеціалізований підхід (політична тематика)**

Зміст, мета і завдання заняття:

Викладач дає студентам публікацію на міжнародну тематику і просить на занятті написати інформаційний матеріал з метою подальшого озвучення, обговорення і підготовки висновків, пропозицій та рекомендацій щодо поліпшення журналістської майстерності в контексті змістового наповнення номера спеціалізованого регіонального або центрального видання на політичну тематику.

Структура лабораторних занять 6 і 7 практично збігається із структурою занять 3, 4, крім уточнення другої частини п.2 і додавання двох параметрів у п.3:

2. Вручення кожній групі одного і того ж тексту (до 1000 знаків) (підбирається окремо на кожне заняття за принципом значущості і важливості проблематики), *який був би орієнтований на певну галузь або мав би чітко окреслену специфіку*.

3. Формулювання завдань:

- наблизити до групи спеціалізації або галузі (2 хв.);
- назвати видання (2 хв.).

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика, в) для галузевого видання.
3. Законспектувати другу частину шостого розділу (п. 6.2.1) монографії М.Житарюка „Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008" „Національний інформаційний простір України: структура і потенціал" (С.260-284).

Заняття 7. **Підготувати до друку редакційний інформаційний матеріал на основі опрацювання міжнародної тематики і проблематики у вигляді опублікованого тексту. Спеціалізований підхід (культурологічна тематика)**

Зміст, мета і завдання заняття:

Повторення заняття 6 з метою закріплення вироблених навиків редакційної журналістської майстерності. Структура заняття теж зберігається, але змінюються джерело і предмет аналізу – викладач використовує іншу публікацію на міжнародну тематику для підготовки культурологічного розділу.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика, в) для галузевого видання.
3. Законспектувати третю частину шостого розділу (п. 6.2.2) монографії М.Житарюка „Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008" „Національний інформаційний простір України: структура і потенціал" (С.285-301).

Заняття 8-13. Підготувати до друку редакційний інформаційний матеріал на основі опрацювання міжнародної тематики і проблематики у вигляді опублікованого тексту. Спеціалізований підхід:

Заняття 8. **Концептуально-світоглядна тематика**

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика, в) для галузевого видання.
3. Законспектувати четверту частину шостого розділу (п. 6.2.3) монографії М. Житарюка „Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008" „Національний інформаційний простір України: структура і потенціал" (С.302-304).

Заняття 9. **Спортивна тематика або воєнно-патріотична тематика**

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика, в) для галузевого видання.
3. Законспектувати п'яту частину шостого розділу (п. 6.3) монографії М. Житарюка „Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008" „Національний інформаційний простір України: структура і потенціал" (С.305-319).

Заняття 10. **Гуманістично-гуманітарна тематика**

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика, в) для галузевого видання.
3. Законспектувати шосту частину шостого розділу (п. 6.3.1) монографії М.Житарюка „Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008" „Національний інформаційний простір України: структура і потенціал" (С.320-322).

Заняття 11. **Екологічна тематика**

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика, в) для галузевого видання.
3. Законспектувати частину шостого розділу (п. 6.3.2) монографії М.Житарюка „Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008" „Національний інформаційний простір України: структура і потенціал" (С.322-328).

Заняття 12. **Економічна тематика або науково-технологічна тематика**

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика, в) для галузевого видання.
3. Законспектувати частину книги: А.А.Чічановський, В.І.Шкляр В.І. Політика. Преса. Влада. – К., 1993. С.6-26.
4. Осмислити лабораторне заняття.
5. Повторити аудиторну роботу на редагування інформації, зважаючи на типологічну варіативність видань: а) для щоденника, б) для тижневика, в) для галузевого видання.
6. Законспектувати частину книги: А.А.Чічановський, В.І.Шкляр В.І. Політика. Преса. Влада. – К., 1993. – С.26-40.

Зміст, мета, завдання і структура лабораторних занять 8-13 збігаються із змістом, метою, завданнями і структурою завдань 6-7.

Тема 5. **Аналіз студентських аналітичних матеріалів**

Заняття 13. **Аналіз опублікованих студентських інформаційних матеріалів в суспільно-політичних виданнях.**

Зміст, мета і завдання заняття:

Ознайомитись із журналістською інформаційною творчістю студентів у вигляді опублікованих матеріалів і застосувати маркери аналізу (своєчасність, достовірність, перевірка фактів, важливість, неупередженість, збалансованість, аргументованість, логічна вмотивованість, мовно-стилістичний стандарт), з метою поліпшення авторської журналістської майстерності.

Структура лабораторних занять:

1. Зачитування студентських текстів.
2. Студентський аналіз.
3. Рекомендації викладача.
4. Визначення проблемно-тематичного спектру завдань для підготовки нових студентських текстів.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Законспектувати частину книги: А.А.Чічановський, В.І.Шкляр В.І. Політика. Преса. Влада. – К., 1993. – С.41-50.

Заняття 14. **Аналіз опублікованих студентських інформаційних матеріалів у спеціалізованих виданнях**.

Зміст, мета і завдання заняття:

Ознайомитись із журналістською інформаційною творчістю студентів у вигляді опублікованих матеріалів і застосувати маркери аналізу (своєчасність, достовірність, перевірка фактів, важливість, неупередженість, збалансованість, аргументованість, логічна вмотивованість, мовно-стилістичний стандарт), з метою поліпшення авторської журналістської майстерності.

Структура лабораторних занять:

1. Зачитування студентських текстів.
2. Студентський аналіз.
3. Рекомендації викладача.
4. Визначення проблемно-тематичного спектру завдань для підготовки нових студентських текстів.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Законспектувати частину книги: А.А.Чічановський, В.І.Шкляр В.І. Політика. Преса. Влада. – К., 1993. – С.51-63.

Тема 6. **Реальні події**

Заняття 15. **Учасник реальних події**

Зміст, мета і завдання заняття:

Студенти разом із викладачем беруть участь в обумовленій наперед події (фотовиставка, картинна галерея, спортивні змагання, прес-конференція, презентація видання тощо).

Завдання на самостійне опрацювання:

На основі відвідання певного заходу і участі в тих чи інших подіях, що мало місце на занятті, підготувати:

А) хроніку події;

Б) кореспонденцію.

Заняття 16. **Презентація домашніх робіт на основі заняття „Учасник події" та підбиття підсумків роботи в семестрі**

Зміст, мета і завдання заняття:

Студенти разом із викладачем обговорюють презентовані роботи на основі описаної події (фотовиставка, картинна галерея, спортивні змагання, прес-конференція, презентація видання тощо), визначають рейтинг, стиль і специфікацію видань, в яких можна було б використати підготовлені інформаційні твори.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Підготуватись до підсумкового заняття.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО МОДУЛЯ:

1. Способи орієнтування адресата в тематиці інформаційного повідомлення.
2. Корисність конкретного інформаційного повідомлення для читача.
3. Окресленість і невизначеність авторської позиції щодо проблематики журналістського інформаційного матеріалу.
4. Шляхи оптимізації використання одержаної мас-медійної інформації.
5. Конфлікт реальної та віртуальної дійсності в позиції автора.
6. Композиційні складові інформаційних жанрів журналістики.

<u>3 курс, 6 семестр</u>

МОДУЛЬ 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №1.

МЕТОДИ, ЖАНРИ І ПРИЙОМИ АНАЛІТИЧНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Тема 1. **Аналітичні жанри**

Заняття 1. **Аналіз аналітичних жанрів**

Зміст, мета і завдання заняття:

Повторення понятєвого апарату. Ілюстративна частина: підбір матеріалів за принципом жанрової відповідності.

Структура заняття:

1. Озвучення дефініцій і пошук спільних рис та розбіжностей в аналітичних жанрових різновидах.
2. Індивідуальний підбір прикладів з газет і журналів за критеріями відповідності.
3. Обговорення у групі підібраних прикладів і зауваження та рекомендації викладача.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Повторити літературу з теорії і практики журналістики.
3. Підібрати на кожен аналітичний жанр по два приклади (у вигляді фотокопій публікацій) і сформувати відповідне досьє для подальшого аналізу.

Заняття 2. **Аналіз аналітичних жанрів на прикладі укладеного досьє**

Зміст, мета і завдання заняття:

Закріплення понятєвого апарату. Ілюстративна частина: аналіз жанрових досьє.

Структура заняття:

1. Презентації студентських досьє
2. Аналіз індивідуальних досьє аналітичних жанрів.
3. Підсумкове обговорення у групі підібраних у досьє прикладів і зауваження та рекомендації викладача.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Доповнити індивідуальні досьє аналітичних жанрів новими прикладами (на кожен аналітичний жанр ще по два приклади – у вигляді фотокопій публікацій).
3. Написати (або підібрати з числа власних опублікованих) актуальний аналітичний матеріал.

Заняття 3. **Аналіз власних аналітичних матеріалів з погляду жанрових особливостей**

Зміст, мета і завдання заняття:

На двох-трьох прикладах (у зіставленні студентських матеріалів та опублікованих у ЗМІ) осмислити жанрові характеристики та особливості аналітичних форм.

Структура заняття:

1. Презентація студентських аналітичних матеріалів.
2. Підбір для обговорення суміжного прикладу з мас-медіа.
3. Обговорення презентованого з метою осмислення типологічно-жанрових характеристик аналітичних текстів.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Опрацювати рекомендовану літературу.
3. Зробити аналіз виконаних завдань до теми.

Тема 2. **Творчий процес як форма професійної діяльності журналіста**

Заняття 4. **Ідейно-тематична основа творчості**

Зміст, мета і завдання заняття:

Термінологічний апарат: ідея, задум, концепція, тема. Реалізація ідейно-тематичної основи в журналістській діяльності.

Структура заняття:

1. Повторення і закріплення понять.
2. Визначення ідеї, задуму, концепції і теми запропонованого на обговорення тексту із мас-медіа.
3. Кореляція ідеї, задуму, концепції, теми і варіанти трансформації журналістського тексту.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Вивчити складові ідейно-тематичної основи творчості.
3. Визначити ідею, задум, концепцію і тему аналітичного матеріалу на міжнародну тематику у провідному українському виданні і зробити письмовий аналіз.

Заняття 5-7. **Методи і прийоми творчої діяльності журналіста**

Зміст, мета і завдання заняття:

Заняття 5. Методи збору, опрацювання та розповсюдження інформації. Особливості аналітичного підходу. Типологічні маркери верифікації.

Заняття 6-7. Студенти беруть проблемні інтерв'ю один в одного на задану тему (*заняття 6*: геополітика, конструювання світопорядку, глобальні сучасні виклики і проблеми; *заняття 7*: міжнародний спорт, екологія, культура). Міняються ролями. На базі одержаного матеріалу визначають проблемно-тематичні пріоритети й завдання, тобто моделюють стратегії реалізації змісту.

Завдання на самостійне опрацювання до занять 5-7:

1. Осмислити лабораторні заняття.
2. Вивчити методи збору, опрацювання та розповсюдження інформації.
3. На основі моделювання стратегій реалізації змісту (за матеріалами лабораторних занять 6-7) підготувати проблемне інтерв'ю або інший матеріал в аналітичній формі з метою його подальшого аналізу на занятті 8.

Заняття 8. **Аналіз студентських проблемних інтерв'ю та коментарів**

Зміст, мета і завдання заняття:

1. Презентація виконаних письмово проблемних інтерв'ю або коментарів.
2. Аналіз презентованих в аудиторії студентських робіт.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Осмислити лабораторне заняття.
2. Внести корективи до власних проблемних матеріалів на основі аналізу презентацій в аудиторії.
3. Проаналізувати чотири конкретних журналістських тексти, визначити методи творчої діяльності, які застосовувалися під час їхнього створення, та проілюструвати це на конкретних прикладах.
4. Опрацювати рекомендовану літературу до теми 2.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ №1:

1. Назвіть етапи формування задуму журналістського тексту.
2. Суть конкретизації і особливості реалізації задуму.
3. Роль ідеї в тематичній реалізації змісту.
4. Назвіть чинники визначення методів творчої діяльності журналіста.
5. Методи пізнавальної діяльності.
6. Методи емпіричної діяльності журналіста.
7. Особливості методів збору інформації та гносеологічно-онтологічних методів.
8. Види спостережень.
9. Джерело, свідчення, очевидець, документ.
10. Особливості розмови та інтерв'ю як методів збору інформації.
11. Форми вираження змісту інформації. Особливості аналітичних жанрів.

МОДУЛЬ 2, ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №2.
ІНДИВІДУАЛЬНА Й КОЛЕКТИВНА АНАЛІТИЧНА ЖУРНАЛІСТИКА

3 КУРС, 6 СЕМЕСТР

Тема 3. **Індивідуальна аналітична творча майстерня**

Заняття 9. **Аналіз публічного аналітичного матеріалу**

Зміст, мета і завдання заняття:

Ознайомити студентів із двома прикладами аналітичних текстів на міжнародну тематику (вдалим і не дуже), не вказуючи на упущення та вади, і запропонувати здійснити аналіз запропонованих текстів.

Завдання на самостійне опрацювання:

На основі осмислення лабораторного заняття підготувати свій варіант аналітичного матеріалу для подальшого аналізу.

Заняття 10-11. **Аналіз студентського аналітичного матеріалу**

Зміст, мета і завдання заняття:

Заняття 10. Презентація й аналіз студентських варіантів аналітичних матеріалів на міжнародну тематику.

Заняття 11. Презентація й аналіз студентських аналітичних матеріалів на довільну тематику, в т.ч. і з опублікованого.

Завдання на самостійне опрацювання:

На основі осмислення лабораторного заняття підготувати рекомендації для поліпшення індивідуального творчого методу і форм реалізації проблемно-тематичного контенту.

Тема 4. **Аналітичний матеріал: редакційна співтворчість**

Заняття 12. **Підготовка до друку аналітичного соціально-орієнтованого матеріалу**

Зміст, мета і завдання заняття:

Ознайомити студентів як членів редакційного творчого колективу з одним аналітичним *соціально орієнтованим матеріалом*, визначити завдання з метою подальшої умовної публікації:

1. Поділити аудиторію на 2 групи (по 2-3 особи).
2. Вручити кожній групі один і той самий текст до 7000 знаків (вибирається окремо на кожне заняття).
3. Дати завдання:

а) відредагувати;

б) підібрати рубрику;

в) визначити сторінку;

г) запропонувати „продукт" і озвучити його (35-40 хв.)

4. Вибрати з-поміж студентів: а) редактора, б) фахового експерта, в) читача. (2 хв.)
5. Рейтинги (оцінки) редактора, експерта, читача (10 хв.)
6. Підбиття підсумків (брейнстормінг): а) що вдалося? б) що не вдалося? в) невикористані ресурси (мова, стиль, композиція, інформаційний запит тощо) (15 хв.).

Форми занять 12-16:

а) рольова гра „редакційна колегія",

б) рольова гра „експертиза",

в) ділова гра „Дебати".

Методики занять 12-16:

а) брейнстормінг,

б) робота в малих групах,

в) кероване обговорення,

г) рольові та ділові ігри,

д) міні-лекції,

е) оперативна оцінка фактів і дій („галерея думок”),
є) створення схем, символів, діаграм,
ж) навчаючи – навчаюсь.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Проаналізувати і осмислити лабораторне заняття.
2. Зафіксувати сильні і слабкі сторони підготовленого „редакцією” до друку аналітичного соціально орієнтованого матеріалу
3. Запропонувати нову назву, підзаголовок і врізку.

Заняття 13. **Підготовка до друку аналітичного матеріалу на міжнародну тематику**

Зміст, мета і завдання заняття:

Ознайомити студентів як членів редакційного творчого колективу з одним аналітичним матеріалом на *міжнародну тематику*, визначити завдання з метою подальшої умовної публікації. Порівняно із заняттям 12, завдання доповнюються у п.3: „наблизити до групи спеціалізації або галузі і назвати видання для публікації”.

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Проаналізувати і осмислити лабораторне заняття.
2. Зафіксувати сильні і слабкі сторони підготовленого „редакцією” до друку аналітичного матеріалу на міжнародну тематику.
3. Запропонувати нову назву, підзаголовок і врізку.

Заняття 14. **Підготовка до друку аналітичного матеріалу на спортивну або культурологічну тематику**

Зміст, мета і завдання заняття:

Ознайомити студентів як членів редакційного творчого колективу з одним аналітичним матеріалом на *спортивну або культурологічну тематику*, визначити завдання з метою подальшої умовної публікації (як у занятті 13).

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Проаналізувати і осмислити лабораторне заняття.
2. Зафіксувати сильні і слабкі сторони підготовленого „редакцією” до друку аналітичного матеріалу на спортивну або культурологічну тематику.
3. Запропонувати нову назву, підзаголовок і врізку.

Заняття 15. **Підготовка до друку аналітичного матеріалу на економічну, екологічну або геополітичну тематику**

Зміст, мета і завдання заняття:

Ознайомити студентів як членів редакційного творчого колективу з одним аналітичним матеріалом на *економічну, екологічну або геополітичну тематику*, визначити завдання з метою подальшої умовної публікації (як у занятті 13).

Завдання на самостійне опрацювання:

1. Проаналізувати і осмислити лабораторне заняття.
2. Зафіксувати сильні і слабкі сторони підготовленого „редакцією” до друку аналітичного матеріалу на економічну, екологічну або геополітичну тематику.
3. Запропонувати нову назву, підзаголовок і врізку.

Заняття 16. **Підбиття підсумків роботи у другому змістовому модулі, у семестрі загалом та в навчальному році, виставлення залікових оцінок**

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ №2:

1. Наповнення інформаційного контенту в аналітичних текстах.
2. Добір аргументів як основа доказовості аналітичного матеріалу.
3. Жанрові вираження як реалізація творчого потенціалу журналіста.
4. Вибір стратегії і пошук консенсусу під час підготовки матеріалу до друку.
5. Особливості оформлення і композиції аналітичних жанрів.
6. Роль заголовка, підзаголовка, ліду, врізки, інфографіки в реалізації задуму автора аналітичного тексту.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ
МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1
ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ №1
„МЕТОДИ, ЖАНРИ І ПРИЙОМИ АНАЛІТИЧНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ”

1. Знайти у друкованих газетах найкращі публікації відомих українських журналістів.
2. На основі їхнього аналізу визначити складові журналістської майстерності.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2
ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ №2

„ІНДИВІДУАЛЬНА Й КОЛЕКТИВНА АНАЛІТИЧНА ЖУРНАЛІСТИКА”

1. Із розданих газет чи журналів вибрати неякісно написані тексти на різні теми.
2. Проаналізувати всі наведені факти та аргументи в одній із публікацій та визначити, чи їх достатньо для розкриття теми. Запропонувати власний варіант поліпшення матеріалу.
3. Охарактеризувати заголовковий комплекс вибраних публікацій та запропонувати свої варіанти назв.

Перелік додаткових питань на осмислення під час навчального процесу

1.Що таке журналістська творчість?
2.Чи можна навчитися творчості?
3.Зв’язок між інформацією і творчістю.
4.Чи журналістську майстерність виражає лише журналістська творчість?
5.У чому полягає суть публіцистики?
6.Які особливості журналістського тексту і яка співвідносність із текстами художньої літератури чи науковими?
7.Що актуалізує журналістський текст?
8.Як ви розумієте поняття факт, тенденція, ситуація?
9.Назвіть типи ситуацій.
10.Ваше розуміння ідеї журналістського тексту.
11.Суть та особливості робочої ідеї.
12. Суть та особливості монтажу журналістського тексту.
13.Структурно-композиційні особливості журналістського тексту.
14. Структурно-композиційні особливості видання.
15.Пригадайте етапи задуму журналістського тексту.
16.Суть конкретизації та етапи реалізації задуму.
17.Чому необхідного редагувати тексти?
18.На якому етапі роботи над текстом слід створювати заголовковий комплекс?
19.Назвіть чинники, які визначають методи творчої діяльності журналіста.
20.Різновиди й особливості спостережень.
21. Жанрова реалізація в журналістській творчості.

7 СЕМЕСТР. МОДУЛЬ 3
Змістовий модуль №1. ХУДОЖНІ МЕТОДИ У ЖАНРІ РЕПОРТАЖУ

Тема 1. Заняття 1-8. **Американська та європейська традиції репортажистики. Жанр репортажу та його специфіка у США. Попередники художніх методів у журналістиці. Європейський підхід до літературної журналістики**.
Галлер М. Репортаж: навчальний посібник / Міхаель Галлер. – К.: АУП, 2011. – 348 с.
Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця / Марк Лівін. – К.: Наш формат, 2020. – 184 с.
Сторр В. Наука сторітелінгу. Чому історії впливають на нас і як ними впливати на інших / Віл Сторр. – К.: Наш формат, 2022. – 226 с.
Щиґел М. Ґоттленд / Маріуш Щиґел. – К.: Грані-Т, 2010. – 240 с.
Щиґел М. Неділя, що відбулась у середу / Маріуш Щиґел. – К.: Темпора, 2013. – 316 с.
Talese G. Frank Sinatra Has a Cold / Guy Talese URL: http://www.esquire.com/features/ESQ1003-OCT_SINATRA_rev_
Опрацювати американський та європейський досвід використання художніх засобів у журналістиці. Підготувати короткий історичний огляд основних напрямів у літературній журналістиці на основі рекомендованої літератури.

Тема 2. Заняття 9-16. **Засоби і методи наративної журналістики. Наукові підстави сторітелінґу. Оповідь як серцевини культури. Основні наративні техніки у жанрі репортажу**.
Галлер М. Репортаж: навчальний посібник / Міхаель Галлер. – К.: АУП, 2011. – 348 с.
Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця / Марк Лівін. – К.: Наш формат, 2020. – 184 с.
Сторр В. Наука сторітелінгу. Чому історії впливають на нас і як ними впливати на інших / Віл Сторр. – К.: Наш формат, 2022. – 226 с.
Щиґел М. Ґоттленд / Маріуш Щиґел. – К.: Грані-Т, 2010. – 240 с.
Щиґел М. Неділя, що відбулась у середу / Маріуш Щиґел. – К.: Темпора, 2013. – 316 с.
Talese G. Frank Sinatra Has a Cold / Guy Talese URL: http://www.esquire.com/features/ESQ1003-OCT_SINATRA_rev_
Проаналізувати основні наративні техніки сторітелінгу, виокремити наукові підходи до вивчення наращії.

Змістовий модуль №2. СВІТОВИЙ ДОСВІД ЛІТЕРАТУРНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Тема 3. Заняття 17-24. **Американська «нова журналістика». Творчість Ґая Таліза. Історичні основи американської нової журналістики. Творчість Ернеста Гемінґвея та Трумена Капоте. Том Вулф як “теоретик” нового журналізму. Ґай Таліз і журнал “Esquire”**
Галлер М. Репортаж: навчальний посібник / Міхаель Галлер. – К.: АУП, 2011. – 348 с.
Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця / Марк Лівін. – К.: Наш формат, 2020. – 184 с.

Сторр В. Наука сторітелінгу. Чому історії впливають на нас і як ними впливати на інших / Віл Сторр. – К.: Наш формат, 2022. – 226 с.
Щиґел М. Ґоттленд / Маріуш Щиґел. – К.: Грані-Т, 2010. – 240 с.
Щиґел М. Неділя, що відбулась у середу / Маріуш Щиґел. – К.: Темпора, 2013. – 316 с.
Talese G. Frank Sinatra Has a Cold / Guy Talese URL: http://www.esquire.com/features/ESQ1003-OCT_SINATRA_rev_
Проаналізувати основні етапи американської літературної журналістики. Опрацювати запропоновані тексти Ґая Таліза, зокрема "Френк Синатра застудився" та "Mr. Bad News"

Тема 4. Заняття 25-32. **Польський літературний репортаж. Творчість Маріуша Щиґела. Традиції польської літератури факту. Творчість Ганни Кралль. Нове покоління польських репортажистів. Маріуш Щиґел та "Gazeta Wyborcza"**
Галлер М. Репортаж: навчальний посібник / Міхаель Галлер. – К.: АУП, 2011. – 348 с.
Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця / Марк Лівін. – К.: Наш формат, 2020. – 184 с.
Сторр В. Наука сторітелінгу. Чому історії впливають на нас і як ними впливати на інших / Віл Сторр. – К.: Наш формат, 2022. – 226 с.
Щиґел М. Ґоттленд / Маріуш Щиґел. – К.: Грані-Т, 2010. – 240 с.
Щиґел М. Неділя, що відбулась у середу / Маріуш Щиґел. – К.: Темпора, 2013. – 316 с.
Talese G. Frank Sinatra Has a Cold / Guy Talese URL: http://www.esquire.com/features/ESQ1003-OCT_SINATRA_rev_
Підготувати короткий огляд основних етапів становлення польської літературної журналістики. Проаналізувати творчість Маріуша Щиґела. Написати власний літературний репортаж

Контрольні питання:
1. Основні художні прийоми у жанрі репортажу
2. Специфіка наративної журналістики
3. Наукові підстави сторітелінґу
4. Особливості і основні представники «нової журналістики»
5. «Нова журналістика» сьогодні: видання та персоналії
6. Польська традиція літературного репортажу
7. Нова ґенерація польських літературних репортажистів
8. Літературна журналістика в Україні

8 семестр. Модуль 4
Змістовий модуль №1. МЕТОДИ, ЖАНРИ І ПРИЙОМИ OSINT В ЖУРНАЛІСТИЦІ

Тема 1. Заняття 1-5. **Bellingcat: ключовий інструментарій та принципи роботи**.
Історія створення Bellingcat. Розслідувальна діяльність Bellingcat; Еліот Хіггінс про принципи журналістського розслідування; Розслідування про Малайзійський боїнг MH17.
Рендол Девід. Універсальний журналіст / Пер. з англ. М. Марченко, літ. ред. І. Огієнко. – К., 2007.
Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет / Пер. з англ. Н. Єгоровець. – К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія", 2008.
Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 3-тє вид. – Львів: ПАІС, 2008. – 276 с.
Підібрати на кожен аналітичний жанр по два приклади (у вигляді фотокопій публікацій) і сформувати відповідне досьє для подальшого аналізу. Написати (або підібрати з числа власних опублікованих) актуальний аналітичний матеріал. Обговорення презентованого з метою осмислення типологічно-жанрових характеристик аналітичних текстів.

Тема 2. Заняття 6-11. **Журналістське розслідування на основі відкритих даних: інструментарій та методологія**
OSINT: історія та ключові принципи; використання даних із соцмереж; OSINT і російсько-українська війна: найрезонансніші розслідування
Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 3-тє вид. – Львів: ПАІС, 2008. – 276 с.
Ройманн Курт. Журналістські жанри // Публіцистика. Масова комунікація: медіаенциклопедія. За заг. ред. В. Ф. Іванова. – К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2007.
Сірополко С. Основи журналізму (Частина друга) / Степан Сірополко // Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові завдання. – Мюнхен, 1993. – С.126-197.
Шаповал Ю.Г. Феномен журналістики: проблеми теорії. Рівне, 2005.
Здоровега В.Й. Питання психології публіцистичної творчості. Львів, 1982.
Визначити ідею, задум, концепцію і тему аналітичного матеріалу на міжнародну тематику у провідному українському виданні і зробити письмовий аналіз.
На основі моделювання стратегій реалізації змісту (за матеріалами лабораторних занять 6-7) підготувати проблемне інтерв'ю або інший матеріал в аналітичній формі з метою його подальшого аналізу на занятті 8. Внести корективи до власних проблемних матеріалів на основі аналізу презентацій в аудиторії.

Змістовий модуль №2. РОБОТА З МАПАМИ У ЖУРНАЛІСТИЦІ ДАНИХ

Тема 3. Заняття 12-16. **Способи висвітлення інформації за допомогою мапи**.

Історія використання мап для візуалізації даних; використання мап для візуалізації даних: ключовий інструментарій.
Гіггінс Е. Ми - Bellingcat: Онлайн-розслідування міжнародних злочинів та інформаційна війна з Росією. К.: Наш Формат, 2022. 240 с.
Burgh H. de, Lashmar P. Investigative Journalism. Routledge, 2021, 316 p.
Hobbs C., Moran M., Salisbury D. Open Source Intelligence in the Twenty-First Century: New Approaches and Opportunities. Springer, 2014, 191 p.
Colbran M. Crime and Investigative Reporting in the UK. Policy Press, 2022, 210 p.
На основі знань та вмінь, отриманих на лабораторних заняттях, підготувати свій варіант журналістського розслідування на основі аналізу відкритих джерел.

Тема 4. Заняття 17-22. **Нанесення даних на мапу: інструментарій та методологія**.
Візуалізація даних на мапах: Le Monde. Візуалізація даних на мапах: texty.org.ua
Telea A. C. Data Visualization: Principles and Practice. CRC Press, 2014, 617 p.
Tamassia R. Handbook of Graph Drawing and Visualization. CRC Press, 2013, 862 p.
Laura Po L., Bikakis N., Desimoni F., Papastefanatos G. Linked Data Visualization: Techniques, Tools, and Big Data, 2022, 143 p.
Kovalerchuk B., Nazemi K., Andonie R., Datia N., Banissi E. Integrating Artificial Intelligence and Visualization for Visual Knowledge Discovery. Springer Nature, 2022. 674 p.
На основі знань та вмінь, отриманих на лабораторних заняттях, підготувати свій варіант журналістського матеріалу на основі візуалізації даних із застосуванням мапи.

Контрольні питання:

1. OSINT: історія та ключові принципи;
2. Використання даних із соцмереж;
3. OSINT і російсько-українська війна: найрезонансніші розслідування;
4. Розслідувальна діяльність Bellingcat;
5. Еліот Хіггінс про принципи журналістського розслідування;
6. Розслідування про Малайзійський боїнг MH17;
7. Історія використання мап для візуалізації даних;
8. Використання мап для візуалізації даних: ключовий інструментарій;
9. Візуалізація даних на мапах: Le Monde
10. Візуалізація даних на мапах: texty.org.ua

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3 КУРС, 5 СЕМЕСТР, МОДУЛЬ 1

5-й семестр – 2 кредити, 60 год. усього, з них: 32 год. аудиторні (лабораторні), 28 год. – самостійна робота.

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**											
	Денна форма						**Заочна форма**					
	Усього	**Л**	**П**	**Лаб.**	**Інд.**	**СР**	**Усього**	**Л**	**П**	**Лаб.**	**Інд.**	**СР**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
Змістовий модуль №1. ІНДИВІДУАЛЬНА ІНФОРМАЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА												
Тема 1. Авторський інформаційний матеріал	7			4		3						
Тема 2. Інформаційний матеріал в умовах редакційної співтворчості. Універсальний підхід	7			4		3						
Тема 3. Аналіз студентських інформаційних повідомлень	5			2		3						
Разом у модулі	**19**			**10**		**9**	**Не передбачено НП**					
Змістовий модуль №2. РЕДАКЦІЙНА ІНФОРМАЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА. ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПІДХІД												
Тема 4. Підготовка до друку редакційних інформаційних матеріалів	26			14		12						
Тема 5. Аналіз студентських аналітичних матеріалів	7			4		3						

Тема 6. Реальні події	8			4		4						
Разом у модулі	**41**			**22**		**19**	**Не передбачено НП**					
Усього годин у семестрі	**60**			**32**		**28**						

3 КУРС, 6 СЕМЕСТР, МОДУЛЬ 2

6-й семестр – 2,5 кредита, 75 год. усього, з них: 32 год. аудиторні (лабораторні), 43 год. – самостійна робота.

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**											
	Денна форма						**Заочна форма**					
	Усього	**Л**	**П**	**Лаб.**	**Інд.**	**СР**	**Усього**	**Л**	**П**	**Лаб.**	**Інд.**	**СР**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
Змістовий модуль №1. МЕТОДИ, ЖАНРИ І ПРИЙОМИ АНАЛІТИЧНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ												
Тема 1. Аналітичні жанри	14			6		8						
Тема 2. Творчий процес як форма професійної діяльності журналіста	24			10		14						
Разом у модулі	**38**			**16**		**22**	**Не передбачено НП**					
Змістовий модуль №2. ІНДИВІДУАЛЬНА Й КОЛЕКТИВНА АНАЛІТИЧНА ЖУРНАЛІСТИКА												
Тема 3. Індивідуальна аналітична творча майстерня	14			6		8						
Тема 4. Аналітичний матеріал: редакційна співтворчість	23			10		13						
Разом у модулі	**37**			**16**		**21**	**Не передбачено НП**					
Усього годин у семестрі	**75**			**32**		**43**						

Модуль №3 (7-й семестр)

7-й семестр – 2,5 кредита, 75 год. усього, з них: 64 год. аудиторні (лабораторні), 11 год. – самостійна робота.

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**											
	Денна форма						**Заочна форма**					
	Усього	**Л**	**П**	**Лаб.**	**Інд.**	**СР**	**Усього**	**Л**	**П**	**Лаб.**	**Інд.**	**СР**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
Змістовий модуль №1. ХУДОЖНІ МЕТОДИ У ЖАНРІ РЕПОРТАЖУ												
Тема 1. Американська та європейська традиції репортажистики	19			16		3	31			4		27
Тема 2. Засоби і методи наративної журналістики.	19			16		3	33			5		28
Разом у модулі	**38**			**32**		**6**	**64**			**9**		**55**
Змістовий модуль №2. СВІТОВИЙ ДОСВІД ЛІТЕРАТУРНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ												
Тема 3. Американська «нова журналістика». Творчість Ґая Таліза.	19			16		3	33			5		28
Тема 4. Польський літературний репортаж. Творчість Маріуша Щиґела.	18			16		2	32			4		28
Разом у модулі	**37**			**32**		**5**	**65**			**9**		**56**
Усього годин у семестрі	**75**			**64**		**11**	**129**			**18**		**111**

Модуль №4 (8-й семестр)

8-й семестр – 1,5 кредита, 45 год. усього, з них: 44 год. аудиторні (лабораторні), 1 год. – самостійна робота

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**											
	Денна форма						**Заочна форма**					
	Усього	**Л**	**П**	**Лаб.**	**Інд.**	**СР**	**Усього**	**Л**	**П**	**Лаб.**	**Інд.**	**СР**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
Змістовий модуль №1. МЕТОДИ, ЖАНРИ І ПРИЙОМИ OSINT В ЖУРНАЛІСТИЦІ												

Тема 1. Bellingcat: ключовий інструментарій та принципи роботи. 6 год.	11			10		1	28			4		24
Тема 2. Журналістське розслідування на основі відкритих даних: інструментарій та методологія. 10 год	12			12			34			4		30
Разом у модулі	**23**			**22**		**1**	**62**			**8**		**54**
Змістовий модуль №2. РОБОТА З МАПАМИ У ЖУРНАЛІСТИЦІ ДАНИХ												
Тема 3. Способи висвітлення інформації за допомогою мапи. 6 год.	10			10			28			4		24
Тема 4. Нанесення даних на мапу: інструментарій та методологія. 10 год.	12			12			36			6		30
Разом у модулі	**22**			**22**		**0**	**64**			**10**		**54**
Усього годин у семестрі	**45**			**44**		**1**	**126**			**18**		**108**
Усього з навчальної дисципліни	**255**			**172**		**83**	**255**			**36**		**219**

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ (у семестрах 5, 6, 7, 8)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Не передбачено навчальним планом		

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (у семестрах 5, 6, 7, 8)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Не передбачено навчальним планом		

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

3 курс, 5 семестр, модуль 1

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Авторський інформаційний матеріал	4
2	Тема 2. Інформаційний матеріал в умовах редакційної співтворчості. Універсальний підхід	4
3	Тема 3. Аналіз студентських інформаційних повідомлень	2
4	Тема 4. Підготовка до друку редакційних інформаційних матеріалів	14
5	Тема 5. Аналіз студентських аналітичних матеріалів	4
6	Тема 6. Реальні події	4
	Разом	**32**

3 курс, 6 семестр, модуль 2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Аналітичні жанри	6
2	Тема 2. Творчий процес як форма професійної діяльності журналіста	10
3	Тема 3. Індивідуальна аналітична творча майстерня	6
4	Тема 4. Аналітичний матеріал: редакційна співтворчість	10
	Разом	**32**

4 курс, 7 семестр, модуль 3

№ з/п	Назва теми	Денне, год.	Заочне, год.
1	Тема 1. Американська та європейська традиції репортажистики	16	4
2	Тема 2. Засоби і методи наративної журналістики.	16	5
3	Тема 3. Американська «нова журналістика». Творчість Ґая Таліза.	16	5
4	Тема 4. Польський літературний репортаж. Творчість Маріуша Щиґела.	16	4
	Разом	**64**	**18**

4 курс, 8 семестр, модуль 4

№ з/п	Назва теми	Денне, год.	Заочне, год.
1	Тема 1. Bellingcat: ключовий інструментарій та принципи роботи.	10	4
2	Тема 2. Журналістське розслідування на основі відкритих даних: інструментарій та методологія.	12	4
3	Тема 3. Способи висвітлення інформації за допомогою мапи.	10	4
4	Тема 4. Нанесення даних на мапу: інструментарій та методологія.	12	6
	Разом	**44**	**18**

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

5 семестр, модуль 1

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Тема 1. Авторський інформаційний матеріал	4	-
2	Тема 2. Інформаційний матеріал в умовах редакційної співтворчості. Універсальний підхід	4	-
3	Тема 3. Аналіз студентських інформаційних повідомлень	2	-
4	Тема 4. Підготовка до друку редакційних інформаційних матеріалів	14	-
5	Тема 5. Аналіз студентських аналітичних матеріалів	4	-
6	Тема 6. Реальні події	4	-
	Разом	**32**	-

6 семестр, модуль 2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Тема 1. Аналітичні жанри	6	-
2	Тема 2. Творчий процес як форма професійної діяльності журналіста	10	-
3	Тема 3. Індивідуальна аналітична творча майстерня	6	-
4	Тема 4. Аналітичний матеріал: редакційна співтворчість	10	-
	Разом	**32**	-

4 курс, 7 семестр, модуль 3

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Тема 1. Американська та європейська традиції репортажистики	3	27
2	Тема 2. Засоби і методи наративної журналістики.	3	28
3	Тема 3. Американська «нова журналістика». Творчість Ґая Таліза.	3	28
4	Тема 4. Польський літературний репортаж. Творчість Маріуша Щиґела.	2	28
	Разом	**11**	

4 курс, 8 семестр, модуль 4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Тема 1. Bellingcat: ключовий інструментарій та принципи роботи. 6 год.	1	24
2	Тема 2. Журналістське розслідування на основі відкритих даних: інструментарій та методологія. 10 год	-	30
3	Тема 3. Способи висвітлення інформації за допомогою мапи. 6 год.	-	24
4	Тема 4. Нанесення даних на мапу: інструментарій та методологія. 10 год.	-	30
	Разом	**1**	

9. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

ІНДЗ студенти виконують відповідно до вимог програми курсу. Виконання ІНДЗ дає можливість поглиблювати набуті знання і навики – виконувати курсові, бакалаврські і магістерські роботи, в т.ч. й готувати творчі захисти, брати участь у студентських наукових конференціях.

У зв'язку з цим студенти регулярно одержують індивідуальні навчально-дослідні завдання з підготовки конкретних журналістських матеріалів, підготовки структури тематичної сторінки, плану й дизайну номера газети або журналу.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Результати навчання	**Методи навчання і викладання**	**Методи оцінювання досягнення результатів навчання**
Вивчення дисципліни „Журналістська майстерність” має сформувати систему знань і вмінь. Студент повинен **знати:** • критерії оцінки журналістського тексту; • критерії творчості; • методи і прийоми журналістської майстерності; • місце професіонального аналізу журналістського тексту; • навички роботи з технічними засобами; • основні форми організації творчої діяльності; • стадії пізнавальної діяльності і стадії створення тексту; • структурно-композиційні особливості журналістського тексту; • творчий процес журналіста, хід роботи; • головні джерела інформації; • методи збору, опрацювання і фактологічної перевірки інформації під час підготовки журналістського твору; • принципи структурно-композиційного моделювання матеріалу, добірки, сторінки, тематичного випуску; • основи медіа дизайну; • основи літературного редагування і коректури; • основи творення заголовків та підзаголовків; • основи творення лідів, врізок, вставок. Студент повинен **уміти**: • практично використовувати отримані знання; • застосовувати надбані навички під час аналізу чужих та написанні власних журналістських матеріалів; • застосовувати методи збору, опрацювання і фактологічної перевірки інформації під час підготовки журналістського твору; • чітко визначати тему та ідею журналістського матеріалу; • втілювати в текст тему й ідею журналістського матеріалу; • практично будувати якісний журналістський текст; • добирати до власних публікацій заголовковий комплекс; • визначити роль і місце засобів масової комунікації у процесі формування державотворчих факторів; • застосовувати принципи структурно-композиційного моделювання матеріалу, добірки, сторінки, тематичного випуску; • застосовувати основи медіа дизайну; • застосовувати основи літературного редагування і коректури; • застосовувати основи творення заголовків та підзаголовків; • застосовувати основи творення лідів,	Лабораторне заняття, майстер-клас, практичні вправи, індивідуальна та групова робота, консультування, проблемно-пошукові диспути на основі реальних подій та ситуативного моделювання, аналіз студентських журналістських матеріалів. Комп’ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. **3-й курс, залік, два модулі, у кожному модулі по 0-50 балів:** ● **16 балів** –за участь у обговореннях, розкриття власної творчої майстерні, фахово поставлені питання, зроблені коментарі, доповнення і повідомлення на лабораторних заняттях: по 1 балу на кожному з 16-ти занять; ● **14 балів** за творчу роботу у вигляді власного журналістського матеріалу на задану тему. ● **10 балів** – за творчо-редакторську роботу у вигляді редагування запропонованих матеріалів. ● **10 балів** – за підготування врізки/ліду, придумування п’яти заголовків, визначення ієрархії новин у поданому ЗМІ. **4-й курс, у 7-му семестрі - 0-100 балів (залік):** ● **30 балів** за участь у обговореннях, розкриття власної творчої майстерні, фахово поставлені питання, зроблені коментарі, доповнення і повідомлення на лабораторних заняттях; ● **30 балів** за предметний аналіз обраних текстів американських та польських репортажистів; ● **40 балів** за написання власного літературного репортажу. **8-й семестр - 0-100 б. (залік):** ● **40 балів** –за участь у обговореннях, розкриття власної творчої майстерні, фахово поставлені питання, зроблені коментарі, доповнення і повідомлення на лабораторних заняттях; ● **30 балів** за творчу роботу у вигляді власного журналістського матеріалу на основі відкритих даних. ● **30 балів** – за творчу роботу у вигляді мапи з нанесеними на неї даними. **Академічна доброчесність**: Очікується, що студентські роботи будуть самостійними, оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших авторів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності **не толеруються**. **Відвідування занять та об’єктів і заходів** культурно-мистецького, спортивного, громадсько-політичного, патріотичного та соціального характеру є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Слухачі повинні

врізок і вставок; • концептуально осмислювати і творити у власній творчості соціально-комунікативні цінності.		інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися усіх строків, що визначені для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. **Політика виставлення балів.** Враховуються усі бали, набрані впродовж семестру (дебати на заняттях, творча робота, редакторська майстерність). При цьому обов'язково враховуються присутність, активність та підготовленість студента на лабораторних заняттях; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. На лабораторних заняттях передбачається аналіз інформаційних, аналітичних, публіцистичних (авторських) програм (до 30 хвилин) провідних телерадіокомпаній світу та надрукованих текстів з метою опанування прийнятних медіапрактик та їхньої адаптації в національний інформаційний простір України. Лабораторний концепт складатиметься переважно з сучасного матеріалу, який регулярно оновлюватиметься. Студенти під контролем викладача проаналізують і ряд ключових світових подій в медіа різних країн з погляду правдивості, об'єктивності, неупередженості, доцільності, професійності, майстерності, оперативності, етичності тощо.

11. Методи контролю

Опитування, оцінювання рівня опрацювання рекомендованої літератури, підготовлених індивідуальних (групових) презентацій та їх подання, контроль відвідування, своєчасність виконання завдань.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. **Розподіл балів для отримання заліку:**

Поточне оцінювання і самостійна робота						Сума
Модуль 1 – 5 сем.						
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	
5	10	10	5	10	10	50
Модуль 2 – 6 сем.						
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4			
10	10	15	15			50
Усього за 5 і 6 семестри						100
Модуль 3 – 7 сем.						
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4			
25	25	25	25			100
Усього за 7 семестр						100
Модуль 4 – 8 сем.						
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4			
25	25	25	25			100
Усього за 8 семестр						100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту	для заліку

ЄКТС		(роботи), практики	
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічною радою коледжу).

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Житарюк М.Г. "Гарячі точки" планети у засобах масової інформації: Програма спецкурсу і навчально-методичні поради для студентів факультету журналістики (спеціалізації "Міжнародна журналістика"). – Львів: ЛНУ, 2000. – 12 с.
2. Житарюк М.Г. Великий спорт і мас-медіа: Методичні вказівки до спецкурсу для студентів денного, заочного та екстернатного навчання факультетів журналістики спеціалізації "Міжнародна журналістика". – Львів: ЛДУ, 1997. – 12 с.
3. Житарюк М.Г. Організаційні засади роботи редколегії шкільної газети:Навчальний модуль до семінару Центру творчості дітей та юнацтва Галичини, 17 листопада 2000 р. (0,5 друк.арк.).
4. Житарюк М.Г. Сучасні французькі друковані ЗМІ: Програма курсу і навчально-методичні поради (для університетів, спеціальність 7.030201 "Журналістика"). – Львів: ЛНУ, 2000. – 8 с.
5. Житарюк М.Г. Як виконувати студентські наукові роботи: Навчально-методичні поради для студентів денного, заочного та екстернатного навчання факультету журналістики. – Львів: ЛДУ, 1998. – 12 с.
6. Житарюк М.Г. Як виконувати студентські наукові роботи: Навчально-методичні поради для студентів факультету журналістики. – Вид. 2. – Львів: ЛНУ, 2000. – 12 с.
7. Житарюк М.Г. Як проходити виробничу практику і правильно оформляти звітні документи: Навчально-методичні поради для студентів факультету журналістики спеціалізації "Міжнародна журналістика". – Львів: ЛНУ, 2000. – 12 с.
8. Житарюк М.Г. Зарубіжні теорії та моделі масової інформації [навчально-методичний посібник напряму підготовки: 6.030301 "Журналістика" спеціальності «Журналістика» факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка / укладач: д. н. із соц. комун., проф. Житарюк Мар'ян Георгійович. – Львів, 2011. – 28 с.
9. Журналістська майстерність. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 6.030301, спеціальністю журналістика: 7.030 30101; 8.030 30101 / Уклав проф. Лизанчук В.В. – Львів: ЛНУ, кафедра радіомовлення і телебачення, 2010. – 38 с.
10. Журналістська майстерність. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 6.030301, спеціальністю „журналістика" / Уклав проф. Житарюк М.Г. – Львів: ЛНУ, кафедра зарубіжної преси та інформації, 2012.
11. Журналістська майстерність. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за спеціальністю 6.030301 – журналістика / Укладачі: доц. Підлуцький О.Г., доц. Радчик Р.В. – К.: ІЖ КНУ, 2008.
12. Методичні вказівки і програма спецкурсу „Методи збору й опрацювання матеріалу в журналістиці" для студентів факультету журналістики. – Львів: ЛДУ, 1990.
13. Методичні вказівки і робоча програма з курсу „Журналістська майстерність" для студентів III, IV, V-го курсів факультету журналістики (спеціалізації „Журналістська робота на радіо" і „Журналістська робота на телебаченні"). – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2000.
14. Методичні засади самостійної роботи студентів-журналістів. – К.: КДУ, 1994.
15. Програма курсу „Журналістська майстерність" для студентів факультету журналістики. – К.: ЛДУ, 1992.
16. Робоча програма і плани лабораторних занять з курсу „Теорія і практика журналістики" для студентів факультету журналістики. – Львів: ЛДУ, 1993.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. Гриценко О., Кривошея Н., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. К., 2000. 203 с.
2. Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: моногр. / Мар'ян Георгійович Житарюк. – Львів, 2008. – 416 с.; https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/monograf_a5_cd.pdf

3. Житарюк Мар'ян. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч.-метод. посібник / Мар'ян Житарюк. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 244 с. https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/S-959-LNU-Zhytariuk-BLOK.pdf
4. Журналістика: словник-довідник / авт.-уклад. І. Л. Михайлин. К: Академвидав, 2013. 320 с.
5. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 3-тє вид. – Львів: ПАІС, 2008. – 276 с.
6. Каппон Рене Дж. Настанови журналістам Ассошіейтед Пресс. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2005.
7. Рендол Девід. Універсальний журналіст / Пер. з англ. М. Марченко, літ. ред. І. Огієнко. – К., 2007.
8. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет / Пер. з англ. Н. Єгоровець. – К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія", 2008.
9. Гіггінс Е. Ми - Bellingcat: Онлайн-розслідування міжнародних злочинів та інформаційна війна з Росією. К.: Наш Формат, 2022. 240 с.
10. Burgh H. de, Lashmar P. Investigative Journalism. Routledge, 2021, 316 p.
11. Hobbs C., Moran M., Salisbury D. Open Source Intelligence in the Twenty-First Century: New Approaches and Opportunities. Springer, 2014, 191 p.
12. Colbran M. Crime and Investigative Reporting in the UK. Policy Press, 2022, 210 p.
13. Telea A. C. Data Visualization: Principles and Practice. CRC Press, 2014, 617 p.
14. Tamassia R. Handbook of Graph Drawing and Visualization. CRC Press, 2013, 862 p.
15. Laura Po L., Bikakis N., Desimoni F., Papastefanatos G. Linked Data Visualization: Techniques, Tools, and Big Data, 2022, 143 p.
16. Kovalerchuk B., Nazemi K., Andonie R., Datia N., Banissi E. Integrating Artificial Intelligence and Visualization for Visual Knowledge Discovery. Springer Nature, 2022. 674 p.

ДОПОМІЖНА

1. Вальтер фон Ла Рош. Вступ до практичної журналістики. – К.: Академія вільної преси, 2005.
2. Капелюшний А.О. Практичний посібник-довідник журналіста: редагування в ЗМІ: аналіз і перевірка фактичного матеріалу / Анатолій Олексійович Капелюшний. – Львів: ПАІС, 2004. – 576 с.
3. Кібл Ричард. Журналістська етика / Пер. з англ. Д. І. Смоляк. – К., 2007. – 188 с.
4. Сірополко С. Основи журналізму (Частина друга) / Степан Сірополко // Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові завдання. – Мюнхен, 1993. – С.126-197.
5. Лизанчук В. В. Інформаційна безпека України: теорія і практика: Підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 728 с. // https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Lyzanchuk-Informatsiyna-bezpeka-Ukrainy-2017.pdf
6. Житарюк М. Великий спорт і мас-медіа. Текст лекцій: навч.-метод. посіб. [на студентів-журналістів] / Мар'ян Житарюк. – Львів: Світ, 1997. – 84 с.
7. Житарюк Мар'ян. Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч.-метод. посібник / Мар'ян Житарюк. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 244 с. https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/S-959-LNU-Zhytariuk-BLOK.pdf
8. Ройманн Курт. Журналістські жанри // Публіцистика. Масова комунікація: медіаенциклопедія. За заг. ред. В. Ф. Іванова. – К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2007.
9. Чічановський А. Політика, преса, влада / А. Чічановський, В. Шкляр. – К. – М.: Слов'янський діалог, 1993.
10. Шаповал Ю.Г. Феномен журналістики: проблеми теорії / Юрій Григорович Шаповал. – Рівне, 2005.
11. Семотюк Орест. Російсько-українська війна у сучасній політичній карикатурі (Медіатизація воєнних конфліктів сучасності): монографія. Львів – Дрогобич: Коло, 2021. 344 с.
12. Політковська Анна. Друга чеченська. К.: Діокор, 2004. 296 с.
13. Потятиник Б. Інтернет-журналістика: навч. посіб. Львів: ПАІС, 2010. 246 с.
14. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. – 3-тє вид. – Л., 2003.
15. Лильо Тарас. Світоглядна журналістика: Навч. посіб. Львів: ПАІС, 2010. 152 с.
16. Лось Йосип. Публіцистика й тенденції розвитку світу: Навч. посіб. Львів: ПАІС, 2008. 376 с.

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Дзеркало тижня: тижневик. https://zn.ua/
2. День: щоденник. https://day.kyiv.ua/
3. Україна молода. https://umoloda.kyiv.ua/
4. Українська правда. https://www.pravda.com.ua/
5. УНІАН. https://www.unian.ua/
6. Укрінформ. https://www.ukrinform.ua/
7. Українське радіо. http://www.nrcu.gov.ua/
8. Перший – Суспільне телебачення. https://tv.suspilne.media/
9. Про Суспільне телебачення і радіомовлення України. Закон України // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18#Text
10. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. Закон України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text
11. Про інформацію. Закон України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text

12. Про медіа. Закон України. https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1583746?fbclid=IwAR3Vp7dGTrWP26_zNbfY9YkxRuMXpE7TMN8yPQHw_oFk8O_8hvGP82BpaVg
13. Про телебачення і радіомовлення. Закон України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text
14. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка https://www.lnulibrary.lviv.ua/katalog/;
15. Львівська ННБУ ім. В. Стефаника: http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F;
16. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/;
17. Бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка: http://www.journ.univ.kiev.ua/
18. Збірник документів ради Європи. Безпека журналістів. Українське видання. К.: ТОВ "ЛІВ ПРИНТ", 2016. 52 с. https://rm.coe.int/16806b5970
19. Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа. Відеокурс. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DSJ101+2022_T1/about